

Enhed
Valgheden

KOMMENTERET HØRINGSNOTAT OVER

Sagsbehandler
Camilla Leides-
dorff Laudrup

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget, lov om kommunale og regionale valg, lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, parti-regnskabsloven og lov om kommunernes styrelse

Sagsnr.
2018-224

(Ændring af antallet af danske medlemmer af Europa-Parlamentet, forbud mod ens listebetegnelser, valgret til Europa-Parlamentsvalg til udlandsdanskere under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, sikring af udøvelsen af herboende EU-statsborgeres valgret og valgbarhed fra bopælstidspunktet, lovfæstelse af en særlig vederlagsordning for stedfortrædere i kommunalbestyrelsen og regionsrådet m.v.)

Doknr.
544686

Dato
03-10-2018

1. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslaget blev den 28. juni 2018 sendt i høring hos:

Advokatsamfundet, Advokatrådet, Akademikerne, Alzheimerforeningen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Cepos, Cevea, Danmarks Statistik, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Blindesamfund, Dansk Erhverv, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Danske Handicaporganisationer, Dansk Industri, Danske Regioner, Danske Seniorer, Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF), Danske Regioner, Danske Ældreråd, Datatilsynet, DESA Dansk Erhvervssammenslutning, De til valg til Folketinget og Europa-Parlamentet opstillingsberettigede partier (Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Venstre, Enhedslisten, Liberal Alliance, Alternativet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Kristendemokraterne og Folkebevægelsen mod EU), Det Centrale Handicapråd, Digitaliseringsstyrelsen, Domstolsstyrelsen, Forbrugerrådet Tænk, Forhandlingsfællesskabet, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), IBOS – Instituttet for Blinde og Svagsynede, Institut for Menneskerettigheder, ITU/Demtech, Justitia, KL, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kraka, Københavns Universitet (Institut for Statskundskab), Landsorganisationen i Danmark (LO), Lokallisterne i Danmark, Netværket af Ungdomsråd (NAU), Sammenslutningen af Unge med Handicap, Sjældne Diagnoser, Stats- og Kommunalt Ansattes Forhandlingsfællesskab, ULF Udviklingshæmmedes Landsforbund, Valgnævnet, Ældre Sagen, Aarhus Universitet (Institut for Statskundskab).

Økonomi- og Indenrigsministeriet har modtaget svar fra:

Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Regioner, Danske Ældreråd, Datatilsynet, Enhedslistens Landskontor, Forbrugerrådet Tænk, Forhandlingsfællesskabet, Guldborg-

sund Kommune, Institut for Menneskerettigheder, KL, og Venstres Landsorganisation, Ældre Sagen og Aarhus Universitet (Institut for Statskundskab).

Nedenfor er gengivet de væsentligste punkter i de modtagne høringssvar – se *afsnit 2*.

Visse dele af lovforslaget har ikke været sendt i ekstern høring sammen med udkast til nærværende lovforslag. Der henvises til lovforslagets dele om ændring af antallet af danske medlemmer af Europa-Parlamentet og overflytning af opgaven som anmeldelsesmyndighed til folketingsvalg fra Statsforvaltningen til Ankestyrelsen – se *afsnit 3*.

2. Høringssvarene

Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Ældreråd, Enhedslistens Landskontor, Forbrugerrådet Tænk, Forhandlingsfællesskabet, Institut for Menneskerettigheder, KL, Ældre Sagen og Aarhus Universitet (Institut for Statskundskab) har ingen bemærkninger eller har ikke ønsket at udtale sig om lovforslaget.

Danske Regioner, Datatilsynet, Guldborgsund Kommune og Venstres Landsorganisation har afgivet bemærkninger til lovforslaget.

2.1. Bekendtgørelse af oplysninger på myndighedernes hjemmesider til kommunale og regionale valg

Datatilsynet anfører i sit høringssvar, at behandling af personoplysninger altid skal ske i overensstemmelse med de grundlæggende principper i databeskyttelsesforordningens artikel 5. Det fremgår af artikel 5, stk. 1, litra e, at personoplysninger skal opbevares på en sådan måde, at det ikke er muligt at identificere de registrerede i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt til de formål, hvortil de pågældende personoplysninger behandles.

Datatilsynet anbefaler derfor, at det i udkastet præciseres, hvor længe de omhandlede kandidatlistes skal forblive offentliggjort på henholdsvis kommunens og regionens hjemmeside. Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 13-16, hvoraf det fremgår, at godkendte kandidatlistes, herunder samtlige kandidaters navne, oplysning om anmeldte listeforbund og valgforbund, skal bekendtgøres på henholdsvis kommunens og regionens hjemmeside.

Datatilsynet anbefaler endvidere, at det i udkastets almindelige bemærkninger under afsnit 2.6. generelt vurderes, hvorvidt den behandling af personoplysninger, som lovforslaget forudsætter – for så vidt angår offentliggørelse af kandidatlistes på henholdsvis kommunernes og regionernes hjemmeside – kan ske inden for rammerne af databeskyttelsesreglerne.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Økonomi- og Indenrigsministeriet har på baggrund af Datatilsynets bemærkninger præciseret i bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 14, og § 2, nr. 16, at kommunalbestyrelsen og regionsrådet skal drage omsorg for, at personoplysninger – dvs. oplysninger om de enkelte kandidater – ikke er tilgængelige på kommunens henholdsvis regionens hjemmeside i længere tid, end det er nødvendigt. Dette indebærer, at kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet skal fjerne de oplysninger om de enkelte kandidater, der efter valgdagen ikke længere er relevante i forhold til kommunalbestyrelsens eller regionsrådets virke. Det kan f.eks. være relevant for kommunen henholdsvis regionen at bevare oplysninger på deres hjemmeside om, hvilke kandidater der er stedfortrædere, i kommunalbestyrelsens henholdsvis regionsrådets funktions-

periode, idet vælgerne har en legitim interesse i at kunne få oplyst, hvilke kandidater der skal indtræde i kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet i forbindelse med medlemmers orlov eller udtræden.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har endvidere i lovforslagets almindelige bemærkninger under afsnit 2.8. nærmere redegjort for ministeriets vurdering af, hvorvidt den behandling af personoplysninger, som lovforslaget forudsætter – for så vidt angår offentliggørelse af kandidatlistor på henholdsvis kommunernes og regionernes hjemmeside – kan ske inden for rammerne af databeskyttelsesreglerne.

Det er Økonomi- og Indenrigsministeriets opfattelse, at den som følge af lovforslaget nødvendige behandling af personoplysninger i forbindelse med bekendtgørelse af oplysninger om opstillede kandidater på kommunens henholdsvis regionens hjemmeside kan ske inden for rammerne af databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen.

2.2. Lovfæstelse af en særlig vederlagsordning for stedfortrædere i kommunalbestyrelsen og regionsrådet

Guldborgsund Kommune foreslår i forlængelse af lovforslagets § 5, nr. 2, at der lovfæstes en tilsvarende særlig vederlagsordning for stedfortrædere, der indkaldes til enkelte møder i udvalg, når medlemmets forfald forventes at vare kortere end én måned. Guldborgsund Kommune finder, at der kan opnås den samme administrative forenkling i kommuner og regioner ved lovfæstelse af en tilsvarende vederlagsordning for stedfortrædere indkaldt til enkelte møder i udvalg, idet disse ikke længere for hver valgperiode vil skulle søge dispensation og efterfølgende gennemføre ændringer i de enkelte kommuners og regioners styrelsesvedtægter.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Økonomi- og Indenrigsministeriet bemærker, at lovfæstelsen af den særlige vederlagsordning i lovforslagets § 5, nr. 2, vedrører en langvarig fast dispensationspraksis fra ministeriet til at give dispensation til at vederlægge stedfortrædere, der deltager i kommunalbestyrelsesmøder. Det er denne dispensationspraksis, der foreslås lovfæstet. Ministeriet har ikke en tilsvarende langvarig fast praksis for at meddele dispensation til at vederlægge stedfortrædere, der deltager i udvalgsmøder, hvor medlemmets forfald har en forventet varighed på under 1 måned.

Økonomi- og Indenrigsministeriet er dog opmærksom på den situation, som Guldborgsund Kommune beskriver vedrørende stedfortrædere, der indkaldes til enkelte møder i udvalg, der har en forventet varighed på under 1 måned. Ministeriet har derfor for indeværende valgperiode givet Guldborgsund Kommune dispensation fra de gældende regler til at vederlægge stedfortrædere, der deltager i udvalgsmøder.

Det er ministeriets vurdering, at en ændring på området mest hensigtsmæssigt skal ske ved en generel ændring i vederlagsbekendtgørelsen, idet en lovændring ikke er nødvendig for at gennemføre denne ændring. Efter § 16, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse har ministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om udvalgsvederlag.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

2.3. Øvrige tilkendegivelser

Danske Regioner anfører i sit høringssvar, at Danske Regioner og regionerne er positive over for de foreslåede ændringer, som vedrører forbud mod anvendelse af ens

listebetegnelser ved valg til regionsrådene, udøvelse af valgret for EU-statsborgere, bekendtgørelser i forbindelse med valg og lovfastsættelse af den særlige vederlagsordning for stedfortrædere indkaldt til enkelte møder i regionsrådene.

Danske Regioner har ikke yderligere bemærkninger.

Venstres Landsorganisation anfører i sit høringsvar, at Venstres Landsorganisation generelt finder forslagene hensigtsmæssige og fornuftige, idet der er tale om regelforenklning og oprydning i forhold til praksis. Venstres Landsorganisation har således ingen bemærkninger til de foreslåede lovændringer.

3. Øvrige ændringer af lovforslaget

Efter at et udkast til lovforslaget har været i høring, er der foretaget en række ændringer af lovtæksten og i lovforslagets bemærkninger af teknisk og formuleringsmæssig karakter.

Derudover er der tilføjet en ændring af lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet. Ændringen har til formål at gennemføre Det Europæiske Råds afgørelse 2018/937/EU af 28. juni 2018 om Europa-Parlamentets sammensætning i dansk ret. Det Europæiske Råds afgørelse af 28. juni 2018 medfører, at antallet af danske medlemmer af Europa-Parlamentet ændres fra 13 til 14 for valgperioden 2019-2024 som følge af, at Det Forenede Kongerige udtræder af EU. I den forbindelse foreslås det, at økonomi- og indenrigsministeren bemyndiges til at fastsætte tidspunktet for, hvornår den kandidat, der ved valget af danske medlemmer til Europa-Parlamentet i 2019 for valgperioden 2019-2024 opnår det 14. mandat i Europa-Parlamentet, tiltræder sit mandat, således at der tages højde for den situation, hvor Det Forenede Kongerige først udtræder af EU i løbet af valgperioden 2019-2024.

Der er endvidere tilføjet en ændring af lov om valg til Folketinget. Lovforslaget vedrører overflytning af opgaven som anmeldelsesmyndighed ved folketingsvalg fra Statsforvaltningen og formanden for valgbestyrelsen i Bornholms Kommune til Ankestyrelsen. Med lovforslaget foreslås det, at opgaven vedrørende kandidatanmeldelser efter folketingsvalgloven, som i dag varetages af Statsforvaltningen, fra 1. januar 2019 varetages af Ankestyrelsen. Endvidere foreslås det, at opgaven vedrørende kandidatanmeldelser til folketingsvalg for opstillingskredse beliggende på Bornholm, der hidtil er blevet varetaget af formanden for valgbestyrelsen i Bornholms Kommune, ligeledes varetages af Ankestyrelsen fra 1. januar 2019. Lovforslaget har været sendt i høring i perioden fra den 28. juni 2018 til den 24. august 2018 som en del af Børne- og Socialministeriets kommende lovforslag om Familieretshuset og tilhørende følgelovforslag.

KL har den 24. august 2018 afgivet høringsvar til Børne- og Socialministeriets lovforslag.

KL anfører i høringsvaret vedrørende lovforslagets del om overflytning af opgaven som anmeldelsesmyndighed ved folketingsvalg, at det er uheldigt, at myndighedsoverdragelsen fra Statsforvaltningen og Bornholms Kommune til Ankestyrelsen sker samtidig med, at KOMBIT er ved at teste og udrulle Danmarks nye valgssystem, som skal afløse KMD-valg. Det nye it-system skal være klar til brug ved udgangen af 2019 og vil dermed ikke skulle anvendes til det kommende folketingsvalg, hvor KMD-valg fortsat benyttes.

KL understreger vigtigheden af, at KOMBIT i testfasen kan indhente kompetencer fra både Statsforvaltningen og Ankestyrelsen til at teste det nye valgssystem, da dette er af

stor betydning for udviklingen og implementeringen af det nye valgsystem for den del, der vedrører anmeldelse af kandidater til folketingsvalg.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Økonomi- og Indenrigsministeriet bemærker, at Børne- og Socialministeriets kommende lovforslag om Familieretshuset og tilhørende følgelovforslag forventes at skulle træde i kraft den 1. april 2019. Lovforslaget medfører, at Statsforvaltningen nedlægges. Opgaven som anmeldelsesmyndighed ved folketingsvalg, som i dag varetages af Statsforvaltningen og formanden for valgbestyrelsen i Bornholms Kommune, skal derfor overflyttes til en anden myndighed. For at sikre, at opgaven som anmeldelsesmyndighed vil kunne varetages på betryggende vis, finder Økonomi- og Indenrigsministeriet det nødvendigt, at opgaven overflyttes til Ankestyrelsen i god tid, inden Statsforvaltningen nedlægges. Lovforslaget om overflytning af opgaven som anmeldelsesmyndighed ved folketingsvalg foreslås derfor at skulle træde i kraft fra den 1. januar 2019.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.